

Wyjazdy turystyczne Polaków w 2023 roku i plany na rok 2024

Znak jakości przyznany CBOS przez
Organizację Firm Badania Opinii i Rynku na rok 2023

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

SPIS TREŚCI

Ilu Polaków wyjechało w 2023 roku	1
Ile razy w ciągu roku Polacy wyjeżdżają na wypoczynek.....	4
Łączny czas trwania wypoczynku poza miejscem zamieszkania	5
Długość pojedynczych wyjazdów	7
Gdzie wypoczywali wyjeżdżający Polacy	10
Wyjazdy krajowe	11
Wyjazdy zagraniczne	13
Powody rezygnacji z wyjazdów turystycznych	16
Plany na rok 2024	17

Początek roku to tradycyjnie okres różnego rodzaju podsumowań oraz postanowień i planów na przyszłość. Tak jak w latach poprzednich, w styczniowym badaniu¹ zapytaliśmy dorosłych Polaków o ich ubiegłoroczne wyjazdy wypoczynkowe oraz o plany na rok bieżący.

ILU POLAKÓW WYJECHAŁO W 2023 ROKU

Dla celów porównawczych, tak jak w poprzednich jedenastu latach, pytaliśmy respondentów o wszystkie wyjazdy turystyczno-wypoczynkowe z przynajmniej jednym noclegiem w odwiedzanym miejscu. Pominięte zostały natomiast wypadki jednodniowe (bez noclegu), nawet jeśli ich celem był wyłącznie wypoczynek poza miejscem zamieszkania. Wyniki naszych badań, zgodnie z obowiązującą w UE metodologią², dotyczą zatem wyłącznie „turystów” (tzn. tych, którzy przynajmniej przez jedną noc korzystali z zakwaterowania w odwiedzanym miejscu), nie uwzględniają zaś tzw. odwiedzających jednodniowych („beznoclegowych”).

W roku 2023 na co najmniej dwudniowy wypoczynek poza miejsce stałego zamieszkania wyjechało ponad trzy piąte (61%) dorosłych Polaków, czyli o 7 punktów procentowych więcej niż w roku 2022. Jest to też najwyższy wynik z notowanych przez nas, odkąd pytamy o tego typu wyjazdy, czyli od roku 2012 (wcześniej zbliżony odsetek badanych skorzystał z takiej formy wypoczynku jedynie w 2018 roku). Warto dodać, iż na początku ubiegłego roku³ planowało takie wyjazdy 55% ankietowanych. Po raz pierwszy w historii naszych badań faktyczne wyjazdy przewyższyły tak wyraźnie plany wyjazdowe deklarowane na początku roku.

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (405) przeprowadzono w ramach procedury mixed-mode na reprezentatywnej imiennej próbie pełnoletnich mieszkańców Polski, wylosowanej z rejestru PESEL.

Każdy respondent wybierał samodzielnie jedną z metod:

- wywiad bezpośredni z udziałem ankietera (metoda CAPI),
- wywiad telefoniczny po skontaktowaniu się z ankieterem CBOS (CATI) – dane kontaktowe respondent otrzymywał w liście zapowiednim od CBOS,
- samodzielne wypełnienie ankiety internetowej (CAWI), do której dostęp był możliwy na podstawie loginu i hasła przekazanego respondentowi w liście zapowiednim od CBOS.

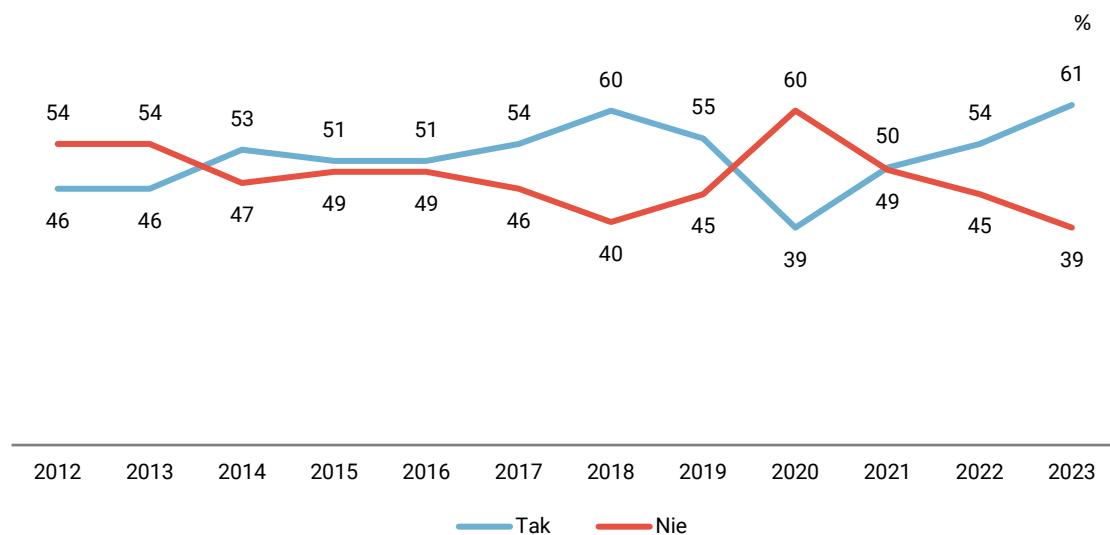
We wszystkich trzech przypadkach ankieta miała taki sam zestaw pytań oraz strukturę. Badanie zrealizowano w dniach od 11 do 21 stycznia 2024 roku na próbie liczącej 1015 osób (w tym: 59,8% metodą CAPI, 27,0% – CATI i 13,2% – CAWI).

CBOS realizuje badania statutowe w ramach opisanej wyżej procedury od maja 2020 roku, w każdym przypadku podając proporcję wywiadów bezpośrednich, telefonicznych i internetowych.

² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 692/2011 z dnia 6 lipca 2011 r. w sprawie europejskiej statystyki w dziedzinie turystyki i uchylające dyrektywę Rady 95/57/WE.

³ Zob. komunikat CBOS „Wyjazdy turystyczne Polaków w 2022 roku i plany na rok 2023”, luty 2023 (oprac. B. Badora).

RYS. 1. Czy w minionym roku [...] wyjeżdżał(a) Pan(i) w celach wypoczynkowych lub turystycznych na co najmniej 2 dni? Chodzi o wyjazdy z co najmniej jednym noclegiem

Pominięto odpowiedzi „Nie pamiętam” oraz odmowy odpowiedzi

Wielozmiennowe analizy statystyczne⁴ wskazują, iż korzystanie z co najmniej dwudniowych wyjazdów wypoczynkowych lub turystycznych w roku 2023 różnicuje przede wszystkim poziom wykształcenia, a następnie wiek i miejsce zamieszkania respondentów, ale znaczący wpływ na to mają także dochody gospodarstw domowych respondentów oraz samocena ich warunków materialnych (zob. tabelę aneksową 1).

Analizując deklaracje badanych w zależności od ich wykształcenia, można zauważyć, że w 2023 roku, tak jak w poprzednich latach, im wyższy jest jego poziom, tym wyższy notujemy odsetek wyjeżdżających (od 22% wśród osób z wykształceniem podstawowym lub gimnazjalnym do 84% wśród absolwentów wyższych uczelni). Ponadto, podobnie jak rok wcześniej, jedynie ci, którzy zdobyli co najmniej średnie wykształcenie, w większości skorzystali z tego typu wyjazdów (66% wśród respondentów z wykształceniem średnim i 84% w grupie ankietowanych z wyższym wykształceniem). W porównaniu z rokiem 2022 wzrost popularności takiej formy wypoczynku nie dotyczył jedynie respondentów z wykształceniem podstawowym lub gimnazjalnym, a największy wzrost (o 12 punktów procentowych) odsetka wyjeżdżających odnotowaliśmy w grupie badanych z wykształceniem zasadniczym zawodowym.

⁴ Wykorzystano moduł IBM SPSS Decision Trees.

W 2023 roku z co najmniej dwudniowych wyjazdów wypoczynkowych lub turystycznych korzystała większość ankietowanych poniżej 65 roku życia, przy czym taka forma wypoczynku najbardziej popularna była wśród osób w wieku 25–44 lata (w grupie wiekowej 25–34 lata przynajmniej raz na minimum 2 dni wyjechało 75% badanych, a w grupie wiekowej 35–44 lata – 73%). Większość (59%) osób w wieku 65+ nie wyjeżdżała w ubiegłym roku ani razu. W porównaniu z rokiem 2022 popularność takiej formy wypoczynku zwiększyła się we wszystkich grupach wiekowych za wyjątkiem najmłodszych respondentów, czyli osób w wieku 18–24 lata. Warto też dodać, iż największy wzrost (o 14 punktów procentowych) odnotowaliśmy w grupie wiekowej 45–54 lata.

Popularność wyjazdów turystycznych z co najmniej jednym noclegiem związana jest też z wielkością miejscowości, w której na stałe mieszkają badani – im jest ona większa, tym większa szansa, że w 2023 roku respondenci co najmniej raz wyjeżdżali na taki wypoczynek (od 48% wśród mieszkańców wsi do 83% wśród mieszkańców co najmniej półmilionowych miast). W roku 2023 jedynie wśród mieszkańców wsi większość (52%) stanowili niewyjeżdżający. Warto też podkreślić, że w porównaniu z rokiem 2022 odsetek korzystających z takich wyjazdów wzrósł we wszystkich wyróżnionych typach miejscowości.

Czynnikiem znacząco różnicującym prawdopodobieństwo takich wyjazdów była też sytuacja materialna gospodarstw domowych respondentów. W 2023 roku z co najmniej dwudniowego wypoczynku poza miejscem zamieszkania skorzystała większość respondentów, których gospodarstwa domowe dysponują miesięcznym dochodem w wysokości co najmniej 2000 zł na osobę (od 52% w grupie o dochodach z przedziału od 2000 zł do 2999 zł do 85% w grupie, w której dochód wynosi co najmniej 4000 zł *per capita*), natomiast wśród badanych o niższych dochodach wyjeżdżający stanowili wyraźną mniejszość (42% w grupie dysponujących dochodami nieprzekraczającymi 1499 zł i 41% w grupie o dochodach z przedziału 1500–1999 zł). Ponadto wyjeżdżało ponad dwie trzecie (68%) respondentów określających sytuację materialną swojego gospodarstwa domowego jako dobrą i ponad połowa (53%) oceniających ją jako średnią, natomiast w nielicznej grupie osób oceniających ją źle wyjeżdżający byli w zdecydowanej mniejszości (29%). W porównaniu z poprzednim rokiem wyjechało więcej osób deklarujących dochody poniżej 1500 zł *per capita* oraz tych, którzy określają warunki swoich gospodarstw domowych jako średnie.

Z wykształceniem, wiekiem oraz sytuacją materialną wiąże się też widoczne zróżnicowanie korzystania z co najmniej dwudniowych wyjazdów turystycznych lub wypoczynkowych przez przedstawicieli różnych grup zawodowych i społecznych. W ubiegłym roku z takich wyjazdów poza miejsce stałego zamieszkania w zdecydowanej większości korzystali respondenci zaliczający się do następujących grup zawodowych: kadra kierownicza i specjaliści z wyższym wykształceniem (92%), specjaliści średniego szczebla i technicy (88%), pracownicy administracyjno-biurowi (75%), pracownicy usług (75%) oraz prowadzący pozarolniczą działalność gospodarczą (64%). Wyjeżdżała także połowa robotników (50% wykwalifikowanych i 51% niewykwalifikowanych). W zdecydowanej większości z takiej formy wypoczynku korzystali również uczniowie i studenci (76%). Najniższe odsetki wyjeżdżających odnotowaliśmy natomiast wśród rencistów (21%) i bezrobotnych (32%). Ponadto wyjeżdżający byli w mniejszości także wśród emerytów (45%) oraz rolników indywidualnych

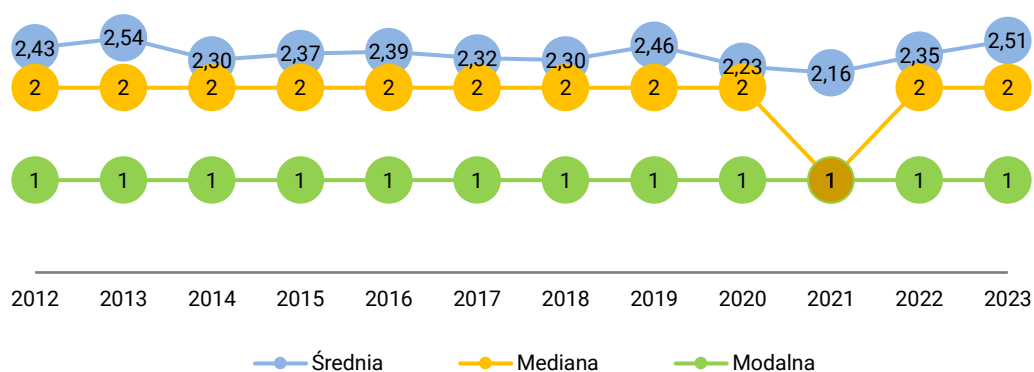
i pomagających im członków rodzin (48%). W porównaniu z rokiem 2022 najwięcej przybyło wyjeżdżających wśród pracowników usług (wzrost o 24 punkty procentowe). Bardzo wyraźnie zwiększyła się też popularność takiej formy wypoczynku wśród rolników indywidualnych oraz pomagających im członków rodzin (wzrost o 15 punktów procentowych), a także w grupach specjalistów średniego szczebla i techników, robotników niewykwalifikowanych oraz emerytów (wzrosty po 12 punktów procentowych).

ILE RAZY W CIĄGU ROKU POLACY WYJEŹDZAJĄ NA WYPOCZYNEK

W 2023 roku, tak jak w latach poprzednich, największą grupę korzystających z co najmniej dwudniowych wyjazdów turystycznych stanowiły osoby, które wyjeżdżały tylko raz (wartość modalna⁵). Tylko na jeden taki wyjazd w minionym roku zdecydowało się 41% wyjeżdżających, co stanowi 25% ogółu badanych. Fakt, iż w porównaniu z rokiem 2022 w grupie wyjeżdżających o 3 punkty procentowe przybyło respondentów, którzy skorzystali z takiego wyjazdu co najmniej dwa razy, znalazł swoje odbicie we wzroście wartości średniej arytmetycznej (2,51). Różnica średnich nie jest jednak istotna statystycznie. Mediana⁶ rozkładu dla roku 2023 jest identyczna jak poprzednio (2).

CBOS

RYS. 2. Liczba deklarowanych co najmniej dwudniowych wyjazdów wypoczynkowych lub turystycznych w latach 2012–2023

Statystyki dotyczące liczby deklarowanych co najmniej dwudniowych wyjazdów potwierdzają, iż popularność takiej formy wypoczynku powróciła do poziomu notowanego przed pandemią COVID-19.

⁵ Modalna – wartość najczęstsza.

⁶ Mediana – wartość środkowa rozkładu, powyżej i poniżej której znajduje się jednakowa liczba obserwacji.

Warto przypomnieć, iż liczba tego rodzaju wyjazdów przez wiele lat utrzymywała się na porównywalnym poziomie, natomiast pandemia COVID-19 miała wpływ na jej ograniczenie. Szczególnie widoczne było to w 2021 roku (rys. 2), ponieważ w roku 2020 powszechne zagrożenie nowym koronawirusem oraz związane z tym ograniczenia epidemiczne pojawiły się dopiero pod koniec pierwszego kwartału, kiedy to część badanych już zdążyła skorzystać z takiej formy wypoczynku.

ŁĄCZNY CZAS TRWANIA WYPOCZYNKU POZA MIEJSCEM ZAMIESZKANIA

W latach 2012–2019 łączna długość wypoczynku dorosłych Polaków – złożonego z co najmniej dwudniowych wyjazdów – w trakcie całego roku była dość stabilna. Pandemia COVID-19 nie tylko wpłynęła na liczbę takich wyjazdów, ale także na to, ile czasu łącznie wyjeżdżający spędzili na wypoczynku poza miejscem swego zamieszkania. Co prawda, w latach 2020 i 2021 Polacy nadal najczęściej spędzali na wyjazdach łącznie 7 dni (modalna), ale przeciętny łączny czas wypoczynku, w porównaniu z okresem sprzed pandemii, skrócił się, o czym świadczą niższe wartości średnich i median rozkładów. W roku 2022, mimo iż średnia arytmetyczna i modalna rozkładu łącznej liczby dni spędzonych na wyjeździe pozostały na poziomie z roku 2021 (średnia arytmetyczna w roku 2022 to 13,3, a modalna – 7 dni), to mediana rozkładu wrosła z 8 do 10 dni. W roku 2023 wzrosła zarówno średnia (14,9 dni), jak i mediana rozkładu (11 dni) i tym samym powróciły one do poziomu sprzed pandemii. Tak jak wcześniej, najczęściej łączna liczba dni spędzonych na wyjazdach wypoczynkowych z co najmniej jednym noclegiem wyniosła w 2023 roku 7 dni (modalna).

CBOS

RYS. 3. Łączna liczba dni spędzonych na wyjazdach w celach wypoczynkowych lub turystycznych w latach 2012–2023

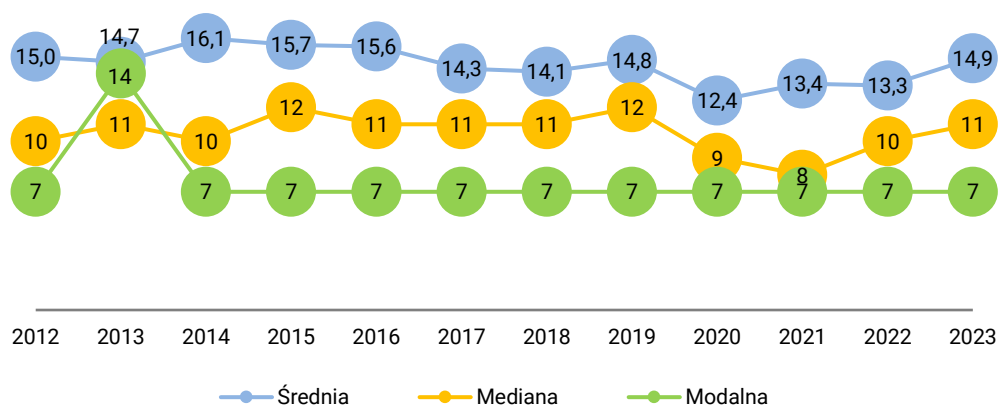

TABELA 1

Ile w sumie dni trwał (lub będzie trwał)* Pana(i) tegoroczny wypoczynek poza miejscem zamieszkania?

Deklaracje respondentów, którzy wyjeżdżali na wypoczynek poza miejsce zamieszkania w kolejnych latach:

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	N=344	N=341	N=333	N=341	N=324	N=415	N=432	N=371	N=416	N=567	N=490	N=532	N=537	N=536	N=509	N=558	N=558	N=445	N=565	N=558	N=615
	w procentach																				
Do 7 dni	23	28	35	27	27	33	28	31	33	37	35	36	32	35	37	35	35	45	46	36	33
Od 8 do 14 dni	27	26	26	30	28	31	32	35	32	29	33	29	31	29	28	29	31	27	26	34	29
Od 15 do 21 dni	16	18	16	17	18	18	21	12	17	17	14	17	15	16	17	18	16	12	15	13	17
Od 22 do 30 dni	16	13	10	9	10	10	10	12	8	10	11	10	12	11	9	12	11	8	7	10	12
Powyżej 30 dni	11	7	10	9	8	8	8	6	6	8	7	8	9	9	8	6	7	7	6	6	7
Brak danych o liczbie dni	6	8	3	8	9	0	2	4	4	0	0	0	0	0	1	0	0	1	1	1	1
Średnia liczba dni wypoczynku poza miejscem zamieszkania	19,8	16,6	18,3	16,7	17,3	16,5	16,9	14,7	16,3	15,0	14,7	16,1	15,7	15,6	14,3	14,1	14,8	12,4	13,4	13,3	14,9

* Badania dotyczące lat 2003–2011 przeprowadzone zostały przed zakończeniem roku, w związku z tym deklaracje respondentów dotyczyły łącznie wyjazdów odbytych i planowanych do końca danego roku

Odsetki nie sumują się do 100% z powodu zaokrągleń

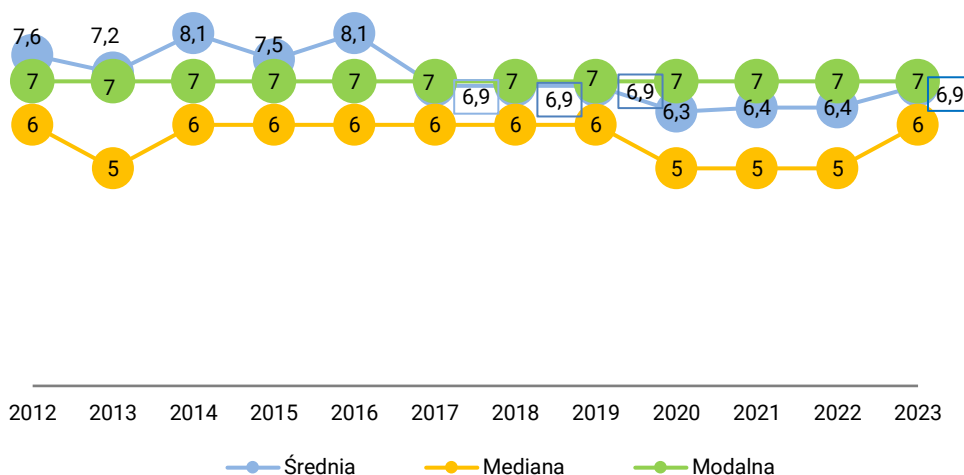
W latach 2020–2021, czyli w czasie największego nasilenia pandemii COVID-19, w porównaniu z poprzednim okresem znacząco zwiększył się wśród wyjeżdżających udział tych, którzy łącznie wypoczywali poza domem nie więcej niż 7 dni i był on najwyższy w okresie od 2003 roku (zob. tabelę 1). W roku 2022 wyraźnie przybyło respondentów spędzających na wyjazdach wypoczynkowych co najmniej 8 dni i ich udział powrócił do poziomu z lat 2011–2019 (63% wobec 54% w latach 2020–2021). W roku 2023 udział turystów, którzy na wyjeździe spędzili łącznie co najmniej 8 dni wzrósł do 65%. Znalazło to odzwierciedlenie we wspomnianym wyżej wzroście średniej mediany rozkładu.

DŁUGOŚĆ POJEDYNCZYCH WYJAZDÓW

Od roku 2012 długość przeciętnego pojedynczego wyjazdu w celach wypoczynkowych lub turystycznych, obliczona na podstawie deklaracji badanych, jest relatywnie stabilna, choć w latach 2020–2022 widać lekki spadek wartości średnich arytmetycznych i median rozkładów długości przeciętnego pojedynczego wyjazdu, co wskazuje na niewielkie skrócenie przeciętnej długości takiego wypoczynku. W roku 2023 wartości tych wskaźników powróciły do poziomu z okresu przed pandemią COVID-19. Tak jak wcześniej, najpopularniejsze wśród dorosłych Polaków były wyjazdy tygodniowe, co pokazuje wartość modalna (najczęstsza), która wynosi 7 dni. Średnia długość pojedynczego wypoczynku to 6,9 dnia. Mediana rozkładu z 2023 roku osiągnęła natomiast wartość 6.

CBOS

RYS. 4. Długość przeciętnego pojedynczego wyjazdu w celach wypoczynkowych lub turystycznych w latach 2012–2023

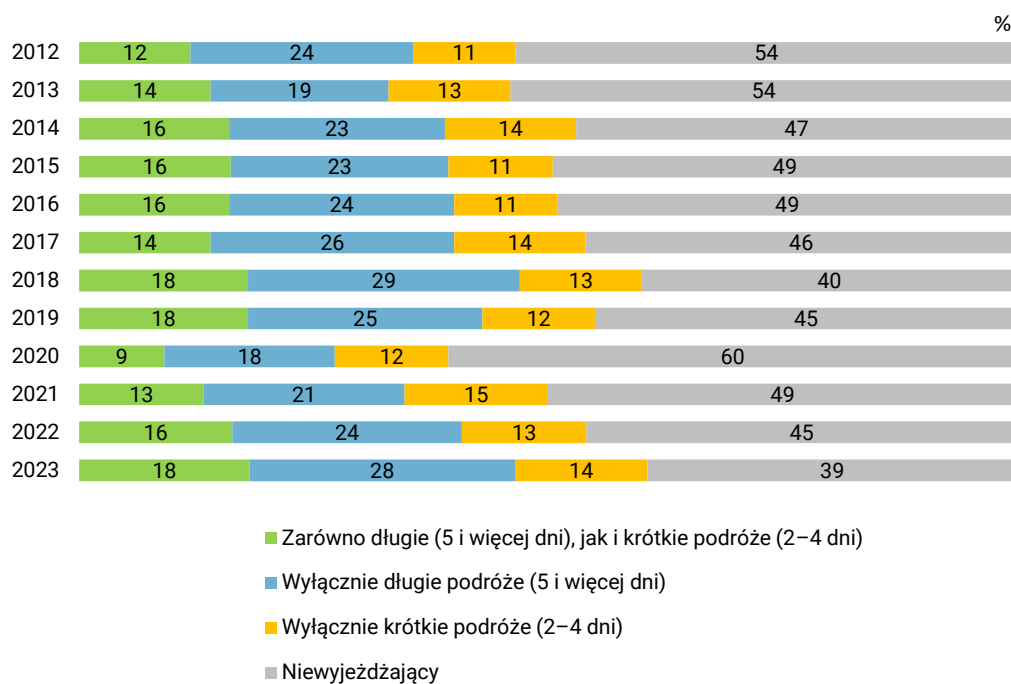
Od 2012 roku analizujemy długość wyjazdów wypoczynkowych zgodnie z międzynarodową metodologią⁷, według której wyróżnia się dwa rodzaje wyjazdów turystycznych w zależności od czasu ich trwania:

- a) długie podróże, czyli trwające co najmniej 5 dni (4 noclegi lub więcej),
- b) krótkie podróże, czyli trwające 2–4 dni (1–3 noclegi).

W 2023 roku w wyjeździe trwającym co najmniej 5 dni wzięło udział przynajmniej raz 46% dorosłych Polaków, czyli o 6 punktów procentowych więcej niż w roku 2022 i niemal tyle samo co w roku 2018. W wyjeździe krótkim, trwającym 2–4 dni, uczestniczyło natomiast w minionym roku 32% badanych, czyli o 3 punkty procentowe więcej niż rok wcześniej i jest to wynik najlepszy w okresie od 2012 roku.

CBOS

RYS. 5. Długość wyjazdów wypoczynkowych w latach 2012–2023

Pominięto braki danych

Pandemia COVID-19 ograniczyła zarówno liczbę Polaków korzystających z wyjazdów wypoczynkowych z przynajmniej jednym noclegiem, jak i długość takiego wypoczynku (odsetki badanych deklarujących odbycie minimum jednego co najmniej 5-dniowego wyjazdu były w latach 2020–2021 jednymi z najniższych od 2012 roku). Jednak już w roku 2021, w porównaniu z najgorszym w historii tych badań rokiem 2020, znacząco przybyło respondentów odbywających zarówno krótkie, jak i długie

⁷ Zob. przypis 2.

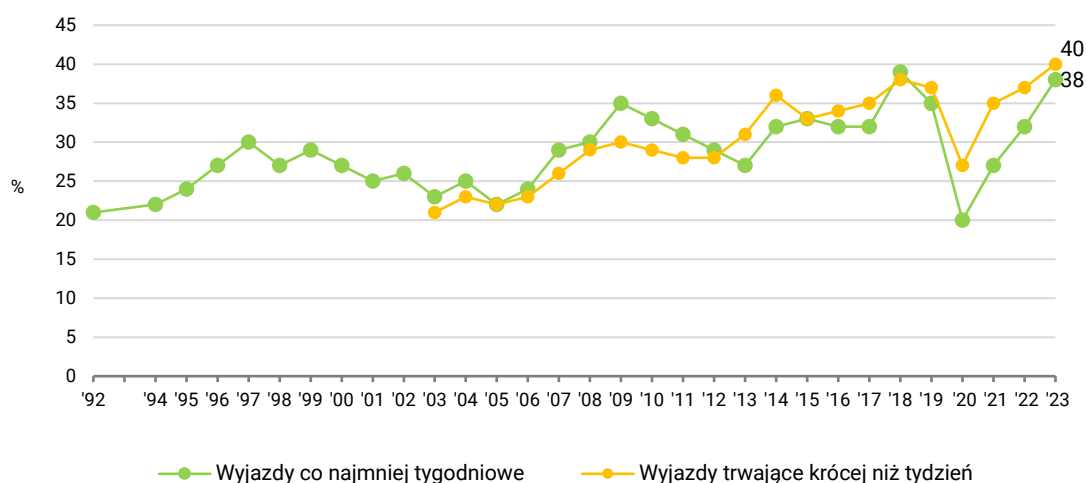
podróże. Trend ten kontynuowany był w kolejnych latach i praktycznie już od roku 2022 notujemy powrót do przedpandemicznych zwyczajów w tym zakresie.

Warto jeszcze raz przyrzeć się wyjazdom wypoczynkowym Polaków z dłuższej perspektywy czasowej. W odniesieniu do lat 2012–2023 respondenci po zakończeniu roku proszeni byli o scharakteryzowanie swoich wyjazdów wypoczynkowych (maksymalnie siedmiu), w tym o podanie, ile dni trwał każdy z nich, natomiast wcześniej, przez niemal dwadzieścia lat (od roku 1992 do 2011 włącznie), pytaliśmy o wyjazdy na co najmniej tygodniowy wypoczynek. W roku 2023 na trwający co najmniej siedem dni kalendarzowych wypoczynku wyjechało poza miejsce zamieszkania 38% dorosłych Polaków, czyli o 6 punktów procentowych więcej niż rok wcześniej i niemal tyle samo, co w rekordowym pod tym względem roku 2018.

Od roku 2003 (w różny sposób⁸) pytamy także o wyjazdy trwające mniej niż siedem dni. W 2023 roku, w porównaniu z rokiem poprzednim, przybyło również dorosłych Polaków korzystających z tego typu wyjazdów (wzrost o 3 punkty procentowe, do 40%) i tym samym odsetek wyjeżdżających na mniej niż 7 dni osiągnął w ubiegłym roku rekordowy poziom.

CBOS

RYS. 6. Wyjeżdżający na wypoczynek co najmniej tygodniowy (trwający 7 dni lub więcej*) oraz krótszy niż tygodniowy (trwający mniej niż 7 dni**)

* W roku 1993 nie było pomiaru. W latach 1992–2002 pytanie brzmiało: „Czy w tym roku wyjeżdżał(a) Pan(i) na co najmniej tygodniowy wypoczynek?”, a w latach 2003–2011: „Czy w tym roku wyjeżdżał(a) Pan(i) lub zamierza jeszcze wyjechać na co najmniej tygodniowy wypoczynek?”. W odniesieniu do lat 2012–2023 respondenci po zakończeniu roku proszeni byli o scharakteryzowanie swoich wyjazdów wypoczynkowych (maksymalnie siedmiu), w tym o podanie, ile dni trwał każdy z wyjazdów

** W latach 2003–2011 pytanie brzmiało: „Czy w tym roku wyjeżdżał(a) Pan(i) lub zamierza jeszcze wyjechać na wypoczynek krótszy niż tygodniowy – trwający mniej niż 7 dni?”. W odniesieniu do lat 2012–2023 respondenci po zakończeniu roku proszeni byli o scharakteryzowanie swoich wyjazdów wypoczynkowych (maksymalnie siedmiu), w tym o podanie, ile dni trwał każdy z wyjazdów

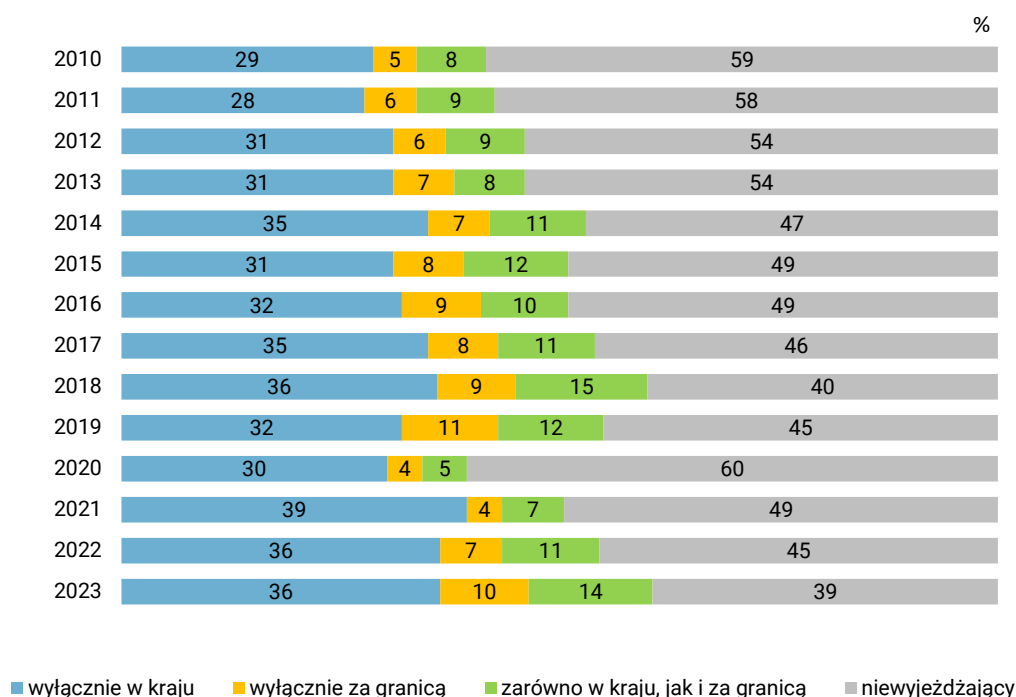
⁸ Zmiana sposobu pytania była analogiczna jak o wyjazdy trwające co najmniej siedem dni kalendarzowych.

GDZIE WYPOCZYWALI WYJEŹDŻAJĄCY POLACY

W 2023 roku, tak jak poprzednio, polscy turyści najczęściej wypoczywali wyłącznie na terenie naszego kraju (36%). Biorąc pod uwagę również osoby, które wypoczywały zarówno w kraju, jak i za granicą można powiedzieć, iż w minionym roku połowa (50%) dorosłych Polaków przynajmniej raz wypoczywała przez co najmniej dwa dni na krajowym wyjeździe. Od 2010 roku tylko raz z tego typu wypoczynku skorzystała minimalnie większa grupa Polaków (tzn. 51% w 2018 roku), a w porównaniu z rokiem 2022 było ich więcej o 3 punkty procentowe. W znacznie większym stopniu (o 6 punktów procentowych) zwiększyła się jednak turystyka zagraniczna. W 2023 roku za granicą z przynajmniej jednym noclegiem wypoczywał blisko co czwarty (24%) dorosły Polak, przy czym większość z nich (14%) wyjeżdżała wyłącznie za granicę. Wcześniej tak wielu Polaków wypoczywało za granicą jedynie w 2018 roku.

CBOS

RYS. 7. Dokąd Pan(i) wyjeżdżał(a) na wypoczynek? Czy był to lub będzie wypoczynek*:

* W latach 2010–2011 badania przeprowadzono przed zakończeniem roku, w związku z tym deklaracje respondentów dotyczyły łącznie wyjazdów odbytych i planowanych do końca danego roku

Pominięto braki danych

Warto przypomnieć, iż w pierwszym pandemicznym roku 2020 ucierpiała zarówno turystyka krajowa, jak i zagraniczna, natomiast w roku 2021 odsetek Polaków, którzy choć raz wyjechali na co najmniej dwa dni na wypoczynek krajowy, znacznie wzrósł i przewyższył nawet nieznacznie poziom z roku 2019. W 2021 roku w porównaniu z 2020 rokiem minimalnie przybyło także respondentów, którzy

wyjechali za granicę, a w roku 2022 popularność turystyki zagranicznej zaczęła się wyraźnie odbudowywać i trend ten kontynuowany był w kolejnym roku. W efekcie w 2023 roku struktura kierunków wyjazdów była niemal taka sama jak w roku 2018.

WYJAZDY KRAJOWE

Respondentów, którzy w roku 2022 przynajmniej raz przez co najmniej dwa dni wypoczywali w kraju poza miejscem zamieszkania, zapytaliśmy, gdzie, w jakim regionie Polski spędzali urlop. Tak jak w latach wcześniejszych odpowiedzi na to otwarte pytanie zostały w miarę możliwości zaklasyfikowane według województw (zob. tabelę 2 i rysunek 8).

Z deklaracji badanych wynika, że najwięcej dorosłych Polaków w 2023 roku odwiedziło województwo pomorskie – 26% wypoczywających w kraju przez co najmniej dwa dni, tj. 13% ogółu dorosłych Polaków. Popularność tego regionu była w ubiegłym roku nieco większa niż rok wcześniej (wzrost o 2 punkty procentowe wśród ogółu badanych). Na drugim miejscu znalazło się województwo małopolskie, które odwiedził co czwarty (25%) wypoczywający w kraju przez co najmniej dwa dni, tj. 13% ogółu dorosłych Polaków, czyli tyle samo co rok wcześniej.

Na trzecim miejscu pod względem popularności znalazły się *ex aequo* dwa województwa – dolnośląskie i zachodniopomorskie, które odwiedziło po 15% odpoczywających w kraju, czyli odpowiednio 8% i 7% ogółu dorosłych Polaków. W porównaniu z rokiem 2022 w przypadku województwa dolnośląskiego nastąpił niewielki (o 3 punkty procentowe) wzrost liczby odwiedzających, natomiast zachodniopomorskie odwiedziła taka sama część dorosłej populacji co poprzednio.

Kolejne miejsce, również *ex aequo*, zajmują województwa mazowieckie i warmińsko-mazurskie, które odwiedziło po 9% odbywających podróże krajowe, czyli co dwudziesty przedstawiciel ogółu badanych (po 5%). W przypadku tych województw są to wyniki zbliżone do ubiegłorocznych (w odniesieniu do ogółu badanych o 1 punkt procentowy wzrosła popularność mazowieckiego, a warmińskiego o tyle samo spadła).

Co najmniej dwudniowy wypoczynek w pozostałych województwach zadeklarowało nie więcej niż 3% ogółu badanych. Warto też dodać, iż znaczna grupa badanych ograniczyła się tylko do informacji, iż spędzili urlop nad polskim morzem (14% wypoczywających przez co najmniej dwa dni w kraju, tj. 7% ogółu dorosłych).

TABELA 2

GDZIE – W JAKIEJ MIEJSCOWOŚCI, JAKIM REGIONIE KRAJU – PAN(I) WYPOCZYWAŁ(A)?

Odpowiedzi osób deklarujących co najmniej dwudniowy wypoczynek w kraju

	Respondenci, którzy odwiedzili poszczególne regiony*										
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	N=416	N=463	N=456	N=440	N=432	N=474	N=447	N=407	N=518	N=490	N=511

w procentach

Odpowiedzi na pytanie otwarte zaklasyfikowane wg województw

Pomorskie	19	23	24	26	23	22	26	23	22	23	26
Małopolskie	26	21	23	26	27	27	27	19	22	27	25
Dolnośląskie	12	13	14	14	11	13	15	12	13	11	15
Zachodniopomorskie	17	16	18	16	20	22	16	13	18	14	15
Mazowieckie	8	11	7	9	9	7	9	6	7	8	9
Warmińsko-mazurskie	12	10	13	12	12	8	8	13	11	13	9
Podkarpackie	6	8	6	7	10	7	7	7	7	7	7
Śląskie	10	12	9	10	9	12	8	6	7	7	7
Kujawsko-pomorskie	4	5	5	5	5	3	5	4	3	3	6
Wielkopolskie	6	8	6	6	6	6	5	4	6	6	5
Podlaskie	3	3	1	4	2	1	3	3	2	3	5
Lubelskie	6	4	4	6	4	4	6	6	4	5	4
Świętokrzyskie	3	2	3	4	2	3	2	2	2	2	4
Lubuskie	4	3	2	2	1	3	1	1	2	1	1
Łódzkie	3	3	3	3	2	2	3	2	2	2	1
Opolskie	1	2	1	1	1	2	1	1	1	2	1

Odpowiedzi niemożliwe do przypisania do konkretnych województw

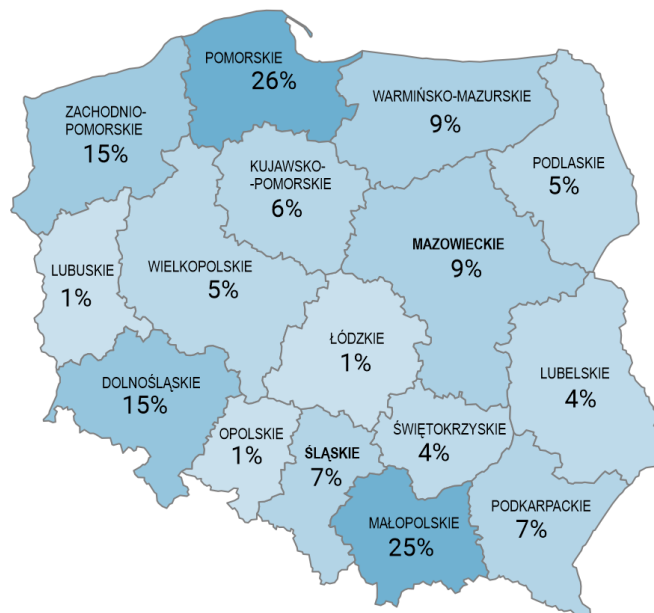
Morze, Bałtyk – ogólnie	6	8	9	10	10	10	10	15	14	17	14
Góry – ogólnie	3	3	4	4	3	2	4	9	6	5	5
Nad jeziorami, nad wodą – ogólnie	1	1	1	1	<1	<1	1	1	<1	1	2
Beskidy	<1	1	<1	<1	1	0	0	<1	<1	<1	1
Objazd całej Polski	0	0	1	<1	<1	<1	0	0	<1	1	<1
Polska południowa – ogólnie	0	0	0	0	<1	<1	0	<1	<1	0	<1
Polska północna – ogólnie	0	0	0	0	0	0	0	<1	0	0	<1
Centralna Polska – ogólnie	0	0	<1	0	1	<1	0	<1	<1	<1	<1

* Każdy respondent był liczony tylko raz, nawet jeśli odwiedzał dany region wielokrotnie

Procenty nie sumują się do 100, gdyż część respondentów wyjeżdżała więcej niż raz lub za jednym razem odwiedzała więcej niż jedno województwo

RYS. 8. Respondenci wypoczywający w kraju, którzy w 2023 roku odwiedzili poszczególne województwa*

DEKLARUJĄCY CO NAJMNIEJ DWUDNIOWY WYPOCZYNEK W KRAJU (N=511)

* Każdy respondent był liczony tylko raz, nawet jeśli odwiedzał dany region wielokrotnie

WYJAZDY ZAGRANICZNE

Po raz dwunasty w styczniowym badaniu pytaliśmy respondentów, którzy wypoczywali za granicą, jakie kraje odwiedzili. Respondenci wymienili 53 konkretne państwa oraz ogólnie Bałkany i Afrykę.

W 2023 roku najbardziej popularnym kierunkiem turystycznych wyjazdów zagranicznych dorosłych Polaków były tak jak poprzednio Włochy, które przynajmniej raz odwiedził co piąty (20%) wyjeżdżających na co najmniej dwa dni w celach turystycznych za granicę, co oznacza, że przez minimum dwa dni odpoczywał tam co dwudziesty dorosły Polak (5%, o 2 punkty procentowe więcej niż w roku 2022). Mniej osób w celach turystycznych odwiedziło Hiszpanię, Grecję, Turcję i Chorwację (odpowiednio 13%, 12%, 11% i 11% tych, którzy wybrali kierunki zagraniczne, tj. po 3% ogółu badanych, czyli po 1 punkcie procentowym więcej niż rok wcześniej). Kolejne miejsca pod względem popularności zajęły w ubiegłym roku Niemcy, Czechy i Wielka Brytania, wymienione odpowiednio przez 10%, 8% i 7% ankietowanych, którzy wypoczywali co najmniej dwa dni za granicą, co odpowiada w przybliżeniu 2% ogółu dorosłych Polaków. W przypadku Niemiec i Czech możemy mówić o stabilizacji liczby odwiedzających te kraje polskich turystów, natomiast Wielką Brytanię odwiedziło w 2023 roku nieznacznie więcej dorosłych Polaków niż rok wcześniej (wzrost o 1 punkt procentowy).

Pozostałe kraje wymieniło nie więcej niż 1% ogółu ankietowanych, a wszystkie z nich przedstawiono w tabeli 3.

RYS. 9. Odsetki respondentów wypoczywających za granicą, którzy w 2023 roku odwiedzili poszczególne kraje*

DEKLARUJĄCY CO NAJMNIEJ DWUDNIOWY WYPOCZYNEK ZA GRANICĄ (N=247)

* Każdy respondent był liczony tylko raz, nawet jeśli odwiedzał dany kraj wielokrotnie. Na rysunku uwzględniono wyłącznie państwa europejskie oraz inne leżące w rejonie basenu Morza Śródziemnego

TABELA 3

W JAKIM KRAJU (JAKICH KRAJACH) PAN(I) WYPOCZYWAŁ(A)?*

Odpowiedzi osób deklarujących co najmniej dwudniowy wypoczynek za granicą

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	N=187	N=161	N=177	N=213	N=199	N=179	N=221	N=229	N=98	N=126	N=184	N=247
	w procentach											
Włochy	11	10	8	15	11	11	13	13	5	13	17	20
Hiszpania	10	9	9	10	11	17	6	8	7	11	14	13
Grecja	5	4	5	11	13	12	14	12	12	10	13	12
Turcja	4	10	7	6	3	1	3	9	2	11	12	11
Chorwacja	12	10	14	9	12	13	13	12	15	12	11	11
Niemcy	14	19	22	15	14	10	16	7	13	8	9	10
Czechy	11	10	13	7	6	7	9	7	8	5	10	8
Wielka Brytania	7	6	7	11	8	12	5	9	1	1	5	7
Egipt	6	5	4	2	<1	4	3	2	1	8	2	5
Francja	8	8	6	5	5	3	3	2	2	4	3	5
Słowacja	6	7	5	7	8	3	6	9	6	4	4	3
Malta	1	1	0	<1	1	0	0	3	2	2	2	3
Tunezja	3	2	1	0	0	0	0	1	0	2	2	3
Bułgaria	1	4	2	6	5	4	2	4	5	6	4	3
Stany Zjednoczone	1	1	<1	1	2	1	1	<1	3	1	<1	3
Holandia	5	3	5	2	5	4	4	2	1	2	3	3
Austria	7	6	4	8	5	4	9	7	7	2	2	3
Portugalia	2	2	2	3	3	4	2	2	2	2	4	2
Węgry	4	7	8	4	6	6	2	1	0	1	3	2
Cypr	2	0	1	0	1	1	<1	2	0	2	<1	2
Irlandia	2	2	1	<1	2	2	<1	1	<1	0	1	1
Czarnogóra	3	1	0	1	2	3	1	2	1	1	1	1
Norwegia	2	1	3	2	1	2	2	1	1	0	1	1
Litwa	1	3	3	<1	3	1	2	5	2	0	1	1
Rumunia	1	1	0	0	1	1	1	2	0	0	1	1
Finlandia	0	0	0	<1	<1	<1	<1	<1	0	0	1	1
Bośnia i Hercegowina	0	1	1	1	1	0	0	1	0	1	1	1
Zjednoczone Emiraty Arabskie	0	1	0	<1	1	0	2	<1	1	0	<1	1
Singapur	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
Szwecja	2	1	1	2	3	2	2	1	3	6	1	1
Łotwa	0	<1	0	0	0	0	<1	3	1	0	0	1
Estonia	1	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	1
Szwajcaria	<1	1	2	<1	1	2	1	<1	0	2	<1	1
Tajlandia	0	0	1	1	0	1	0	2	2	0	<1	1
Białoruś	0	1	0	0	1	1	<1	0	0	0	0	1
Meksyk	0	0	0	<1	1	1	0	<1	0	1	1	1
Serbia	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	<1
Malediwy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	<1
Albania	<1	0	1	1	1	2	1	1	2	3	0	<1
Korea Południowa	0	0	0	0	0	0	<1	0	0	0	0	<1
Chiny	0	0	0	<1	<1	1	<1	0	0	0	0	<1
Belgia	<1	2	3	2	2	1	2	2	4	1	<1	<1
Wietnam	0	0	0	<1	<1	0	0	1	1	0	0	<1
Tanzania	0	0	0	<1	0	0	0	1	0	0	1	<1
Dania	1	0	0	2	1	1	2	2	1	1	0	<1
Malezja	0	1	0	<1	<1	0	0	0	0	0	0	<1
Australia	0	1	0	0	0	0	<1	1	0	0	1	<1
Izrael	0	2	0	1	<1	2	<1	2	2	0	0	<1
Uzbekistan	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	<1
Tadżykistan	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	<1
Kazachstan	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	<1
Słowenia	0	0	0	0	1	1	1	2	<1	2	<1	<1
Mołdawia	0	0	0	0	<1	0	0	0	0	0	0	<1

Procenty nie sumują się do 100, gdyż część respondentów wyjeżdżała za granicę więcej niż raz lub za jednym razem odwiedzała więcej niż jeden kraj. Każdy respondent był liczony tylko raz, nawet jeśli odwiedzał dany kraj wielokrotnie

* W tabeli uwzględniono wyłącznie kraje wymienione przez respondentów jako cele podróży w 2023 roku

POWODY REZYGNACJI Z WYJAZDÓW TURYSTYCZNYCH

Respondentów, którzy w 2023 roku ani razu nie wyjechali poza miejsce stałego zamieszkania na co najmniej dwudniowy wypoczynek, zapytaliśmy o przyczyny tego stanu rzeczy. Tak jak w poprzednim roku oraz przed pandemią COVID-19, zdecydowanie najczęściej wymienianym powodem rezygnacji z wyjazdów był brak środków finansowych (wskazania 27% niewyjeżdżających). Warto tu przypomnieć, iż w roku 2020 (pierwszym roku pandemii) wyjątkowo w historii naszych badań powód ekonomiczny odsunął się na dalszy plan (zob. tabelę 4).

CBOS

RYS. 10. Dlaczego nie wyjechał(a) Pan(i) w minionym roku na wypoczynek? Proszę wskazać jedną najważniejszą przyczynę

ODPOWIEDZI OSÓB, KTÓRE DEKLAROWAŁY, ŻE W ROKU 2023 ANI RAZU NIE WYJECHAŁY
NA CO NAJMNIEJ DWUDNIOWY WYPOCZYNEK POZA MIEJSCE ZAMIESZKANIA (N=395)

Drugim najczęściej wymienianym powodem rezygnacji z wypoczynku na wyjeździe w roku 2023 był wiek lub stan zdrowia (23%). Warto tu zauważyć, iż przyczynę tę ostatnio wskazywano częściej niż we wcześniejszych badaniach (od ubiegłego roku wzrost o 4 punkty procentowe). Pozostałe przyczyny rezygnacji z wyjazdów w roku 2023 uzyskały znacznie mniej wskazań. W przybliżeniu co siódmy (15%) niewyjeżdżający jako główny powód wskazał obowiązki domowe. Niemal tyle samo wskazało na brak potrzeby, chęci wyjazdu (14%). Co dziesiąty (10%) pytany wskazał na obowiązki zawodowe, konieczność zarabiania pieniędzy, a 7% zadeklarowało wypoczynek w miejscu zamieszkania. Warto zauważyć, iż po okresie pandemii znacznie ubyło badanych deklarujących, że zamiast wyjazdu wybrali wypoczynek w miejscu zamieszkania (od ubiegłego roku spadek o 9 punktów procentowych). Tylko 2% niewyjeżdżających nie miało w 2023 roku urlopu, wakacji. Wymieniający inne przyczyny rezygnacji z co najmniej dwudniowych wyjazdów (łącznie 3% niewyjeżdżających) najczęściej powoływali się na różne sprawy rodzinne, a jedna z badanych osób zadeklarowała, że wraz z rodziną kilkakrotnie uczestniczyła w jednodniowych wycieczkach.

TABELA 4

Dlaczego nie wyjechał(a) Pan(i) w minionym roku na wypoczynek? Proszę wskazać jedną najważniejszą przyczynę.	Odsetki wskaźników według terminów badań									
	Odpowiedzi osób, które deklarowały, że w roku poprzedzającym badanie ani razu nie wyjechały na co najmniej dwudniowy wypoczynek poza miejsce zamieszkania									
	I 2015 (N=470)	I 2016 (N=522)	I 2017 (N=506)	I 2018 (N=439)	I 2019 (N=368)	I 2020 (N=454)	I 2021 (N=692)	I 2022 (N=561)	I 2023 (N=461)	I 2024 (N=395)
Nie miały(a)m pieniędzy na taki wyjazd	40	35	31	30	23	25	16	28	27	27
Nie miały(a)m możliwości ze względu na wiek lub stan zdrowia	11	15	18	15	15	18	13	15	19	23
Miały(a)m obowiązki domowe	12	18	15	17	20	16	8	14	14	15
Nie odczuwały(a)m potrzeby, chęci wyjazdu	11	9	13	10	12	13	18	14	14	14
Miały(a)m obowiązki służbowe, zawodowe, musiały(a)m zarabiać pieniądze	12	9	8	11	9	9	8	5	9	10
Wypoczywały(a)m w miejscu zamieszkania	8	8	11	12	15	13	17	14	16	7
Nie miały(a)m urlopu, wakacji	5	2	3	4	2	5	2	2	1	2
Z innych powodów	0	2	1	1	3	1	16*	7**	1***	3
Trudno powiedzieć/ Odmowa odpowiedzi	1	1	1	1	1	0	1	1	0	0

* w tym 16% „Pandemia COVID-19”

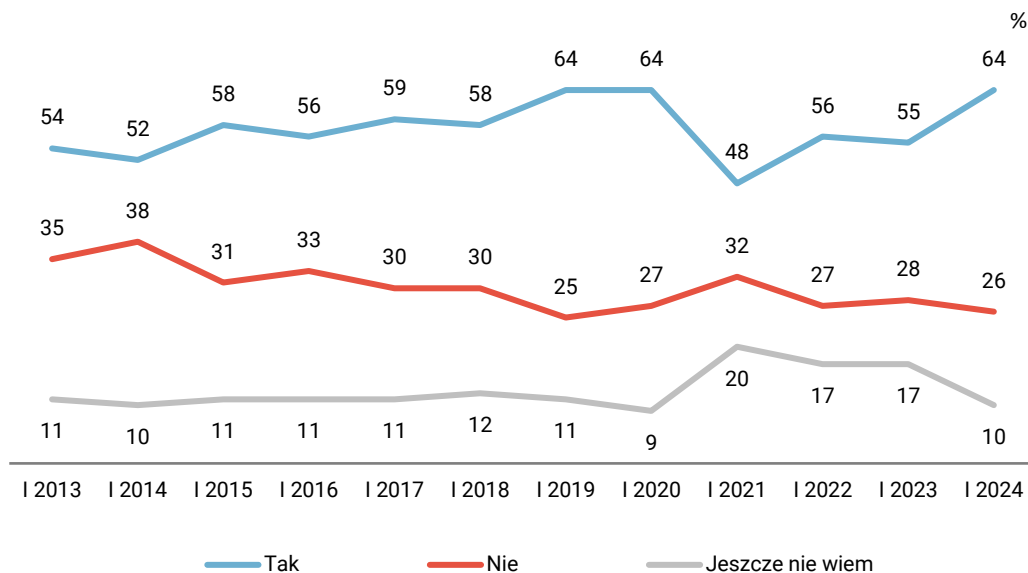
** w tym 6% „Pandemia COVID-19”

*** w tym 0,4% „Pandemia COVID-19”

PLANY NA ROK 2024

Na początku roku 2024 blisko dwie trzecie (64%) dorosłych Polaków zadeklarowało, iż w bieżącym roku zamierza wyjechać w celach wypoczynkowych lub turystycznych na co najmniej 2 dni. Zainteresowanie taką formą wypoczynku wzrosło w porównaniu z poprzednim rokiem o 9 punktów procentowych i odsetek planujących w ciągu roku wyjazd powrócił do poziomu ze stycznia roku 2019 i stycznia roku 2020, czyli okresu tuż przed pandemią COVID-19. Wraz z wygasaniem pandemii zmniejszyła się też niepewność w przewidywaniach dotyczących takich wyjazdów i w styczniu br. tylko co dziesiąty (10%) pytany nie wiedział, czy w ciągu tego roku wyjedzie w celach wypoczynkowych lub turystycznych na co najmniej 2 dni, czy też nie (od poprzedniego roku spadek o 7 punktów procentowych). Brak planów wyjazdowych zadeklarowało 26% respondentów, czyli o 2 punkty procentowe mniej niż w ubiegłym roku.

RYS. 11. Czy w tym roku zamierza Pan(i) wyjechać w celach wypoczynkowych lub turystycznych na co najmniej 2 dni? Chodzi o wyjazdy z co najmniej jednym noclegiem

Dotychczasowe badania wskazują, iż wypoczynek wyjazdowy jest trwałym elementem stylu życia znacznej części społeczeństwa i nawet wydarzenia takie jak pandemia i związane z nią ograniczenia w podróżowaniu całkowicie nie zburzyły zwyczajów w tym zakresie. W tym roku tak jak dotychczas co najmniej dwudniowe wyjazdy o charakterze wypoczynkowym lub turystycznym planują przede wszystkim ci, którzy wyjeżdżali także w ubiegłym roku (89% z tej grupy), a tylko co dwudziesty (5%) z nich zamierza w tym roku zrezygnować z takiej formy wypoczynku. Trzy piąte (60%) niewyjeżdżających w roku 2023 deklaruje natomiast, że także w roku 2024 nie zamierza wyjeżdżać. Co czwarty (25%) niewyjeżdżający na co najmniej dwudniowy wypoczynek w roku 2023 planuje jednak taki wypoczynek w 2024 roku, a 15% z nich jeszcze nie wie, czy w tym roku wyjedzie.

TABELA 5

Czy w tym roku zamierza Pan(i) wyjechać w celach wypoczynkowych lub turystycznych na co najmniej 2 dni? Chodzi o wyjazdy z co najmniej jednym noclegiem.	Czy w minionym roku 2023 wyjeżdżał(a) Pan(i) w celach wypoczynkowych lub turystycznych na co najmniej 2 dni? Chodzi o wyjazdy z co najmniej jednym noclegiem	
	Tak	Nie
	procentowanie w kolumnach	
Tak	89	25
Nie	5	60
Jeszcze nie wiem	6	15

Z analiz wielozmiennowych⁹ wynika, iż spośród analizowanych zmiennych społeczno-demograficznych deklaracje dotyczące planów wyjazdowych na ten rok w pierwszej kolejności różnicuje wykształcenie badanych, a im wyższy jego poziom, tym częściej badani deklarują taki zamiar (zob. tabelę aneksową 2). W roku 2024 – tak jak w latach poprzednich – skorzystanie z co najmniej dwudniowego wypoczynku poza miejscem stałego zamieszkania planuje większość respondentów z wykształceniem wyższym i średnim (odpowiednio 88% i 69%), natomiast większość (61%) badanych z wykształceniem podstawowym lub gimnazjalnym deklaruje, że nie zamierza wyjeżdżać. Wśród ankietowanych z wykształceniem zasadniczym zawodowym zamierza wyjechać blisko połowa (47%), ale liczna jest też grupa nieplanujących takich wyjazdów (39%).

Tegoroczne plany dotyczące wyjazdów turystycznych lub wypoczynkowych, tak jak w poprzednich latach, zależą również od oceny warunków materialnych własnych gospodarstw domowych oraz od dochodów. Im wyższa ocena warunków materialnych własnego gospodarstwa domowego, tym większe prawdopodobieństwo skorzystania z takiej formy wypoczynku. Co najmniej dwudniowy wyjazd planuje w tym roku blisko trzy czwarte (73%) respondentów dobrze oceniających swoją sytuację materialną, ponad połowa (54%) określających poziom swojego życia jako średni i tylko 28% źle oceniających warunki materialne swojego gospodarstwa domowego. Widać też wyraźny związek pomiędzy deklaracjami dotyczącymi planów wyjazdowych a wysokością dochodów przypadających na jedną osobę w gospodarstwach domowych ankietowanych. Co najmniej dwudniowy wyjazd planuje większość badanych deklarujących miesięczne dochody na poziomie co najmniej 2000 zł na osobę (60% z grupy o dochodach mieszczących się w przedziale od 2000 zł do 2999 zł, 71% z grupy dochodowej od 3000 zł do 3999 zł i 88% wśród deklarujących dochody na poziomie co najmniej 4000 zł). Wśród respondentów deklarujących miesięczne dochody niższe niż 2000 zł *per capita* planujący wyjazd są w wyraźnej mniejszości (43% z grupy o dochodach mieszczących się w przedziale od 1500 zł do 1999 zł i 42% z grupy, której miesięczne dochody są niższe niż 1500 zł) – zob. tabelę aneksową 2.

Planujący wyjazdy turystyczne lub wypoczynkowe z co najmniej jednym noclegiem stanowią większość wśród badanych poniżej 65 roku życia, natomiast w grupie osób 65+ nieco więcej badanych deklaruje, że nie planuje takich wyjazdów niż zamierza wyjechać (46% wobec 42%).

Tak jak w poprzednich latach, najczęściej zamiar co najmniej dwudniowego wypoczynku poza miejscem stałego zamieszkania deklarują badani zajmujący stanowiska kierownicze i specjaliści z wyższym wykształceniem (92%). W tym roku jednak niewiele rzadziej takie plany mają też pracownicy administracyjno-biurowi (88%) oraz specjaliści średniego szczebla i technicy (87%). Wyjechać planuje także zdecydowana większość pracowników usług (80%), ankietowanych prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą (74%), uczniów i studentów (73%) oraz robotników (63% wykwalifikowanych i 60% niewykwalifikowanych), a także ponad połowa (54%)

⁹ Zob. przypis 4.

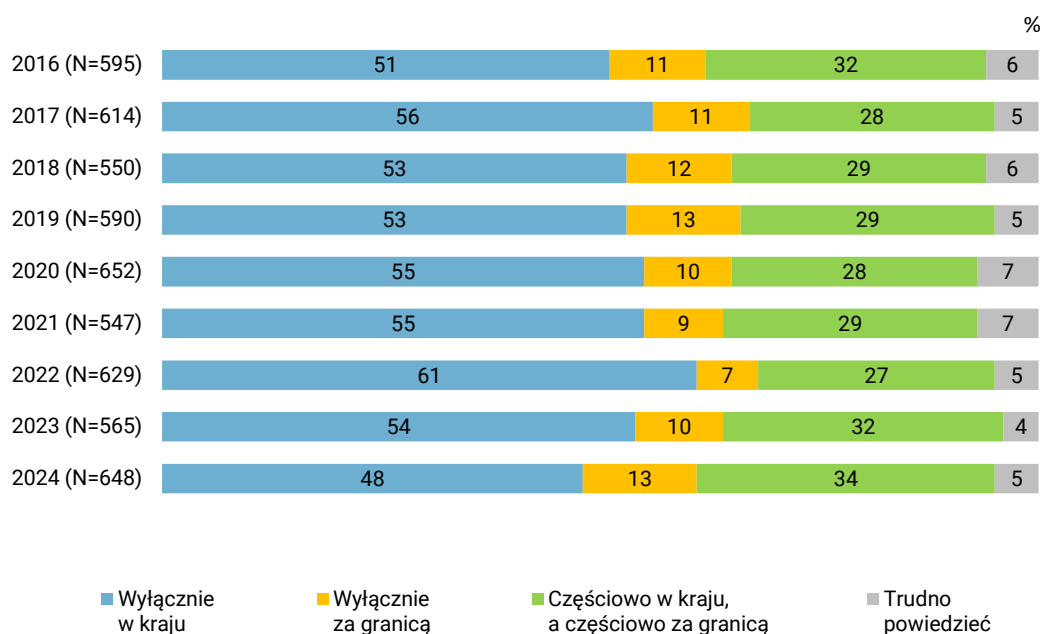
rolników indywidualnych i pomagających im członków rodzin. Najrzadziej takie wyjazdy planują natomiast renciści (21%) i bezrobotni (29%). Także wśród emerytów nieznacznie większa grupa zamierza zrezygnować z takich wyjazdów niż planuje z nich skorzystać (45% wobec 43%). Zamierzenia w tym zakresie wyraźnie różnicuje też wielkość miejscowości, w której mieszkają ankietowani, a im jest ona większa, tym większy odsetek planujących wyjazd (od 54% wśród mieszkańców wsi do 80% wśród mieszkańców co najmniej półmilionowych metropolii).

Preferencje dorosłych Polaków dotyczące wyboru między wyjazdami krajowymi a zagranicznymi do ubiegłego roku były dość stabilne – większość planowała wyłącznie wypoczynek krajowy, ale dość stabilne były grupy zarówno wybierających wyłącznie wyjazdy zagranicznie, jak i tych, którzy preferowali część urlopu przeznaczyć na wyjazd krajowy, a część na zagraniczny (zob. rysunek 12). Co prawda, na początku roku 2022 planujący co najmniej dwudniowy wypoczynek wyjazdowy rzadziej niż w innych latach deklarowali zamiar podróży zagranicznych, ale dane zebrane po zakończeniu roku wskazują, że wynikało to najprawdopodobniej z obowiązujących w momencie badania ograniczeń pandemicznych, a ich złagodzenie poskutkowało wyraźną odbudową popularności turystyki zagranicznej.

W roku 2024 po raz pierwszy w mniejszości wśród planujący wyjazdy są badani stawiający wyłącznie na wypoczynek krajowy (48%, w porównaniu z planami na rok 2023 spadek o 6 punktów procentowych). Ogółem w Polsce zamierza jednak wypoczywać 82% z planujących co najmniej dwudniowe wyjazdy (spadek o 4 punkty procentowe w porównaniu z planami na rok 2023). Turystyką zagraniczną zainteresowanych jest w tym roku 47% respondentów (w porównaniu z rokiem 2023 wzrost o 5 punktów procentowych), czyli najwięcej od roku 2016, kiedy to pierwszy raz zadaliśmy to pytanie. Warto jednak dodać, iż tylko 13% planujących w bieżącym roku co najmniej dwudniowy wyjazd turystyczny zamierza wypoczywać wyłącznie za granicą, a 34% zamierza podzielić swój wypoczynek na turystykę krajową i zagraniczną.

RYS. 12. Gdzie planuje Pan(i) wypoczywać w tym roku? Chodzi o wyjazdy z co najmniej jednym noclegiem

ODPOWIEDZI RESPONDENTÓW DEKLARUJĄCYCH ZAMIAR WYJAZDU
NA CO NAJMNIJ DWUDNIOWY WYPOCZYNEK

Po zapaści w 2020 roku, spowodowanej pandemią COVID-19 (administracyjnymi ograniczeniami oraz lękiem przed zachorowaniem), w kolejnych latach obserwujemy stopniowy powrót do korzystania przez Polaków z wyjazdów turystycznych z co najmniej jednym noclegiem. Przejawia się to we wzroście ogólnego odsetka wyjeżdżających w celach wypoczynkowych lub turystycznych na co najmniej dwa dni, wzroście liczby takich wyjazdów w ciągu roku i wydłużeniu przeciętnego czasu takiego wypoczynku, a także we wzroście odsetka korzystających z wyjazdów zagranicznych. Z deklaracji badanych wprost też wynika, że już w roku 2022 pandemia COVID-19 odgrywała marginalną rolę w decyzjach o rezygnacji z takiej formy wypoczynku, natomiast najczęściej – tak jak przed pandemią – na przeszkodzie stawały kwestie finansowe. Również w 2023 osoby, które nie wyjeżdżały najczęściej jako przyczynę podawały brak pieniędzy na wyjazd. W ostatnim roku wzrosła jednak częstość powoływania się na wiek oraz stan zdrowia uniemożliwiający wyjazdy turystyczne i była to druga główna przyczyna rezygnacji z nich.

Obecnie generalnie możemy mówić o powrocie do przedpandemicznej normalności, jeśli chodzi o turystykę krajową i zagraniczną. W 2023 roku na co najmniej dwudniowy wypoczynek poza miejsce stałego zamieszkania wyjechało ponad trzy piąte (61%) dorosłych Polaków, czyli o 7 punktów procentowych więcej niż w roku 2022. Jest to też najwyższy wynik z notowanych przez nas, odkąd

pytamy o tego typu wyjazdy, czyli od roku 2012 (wcześniej zbliżony odsetek badanych skorzystał z takiej formy wypoczynku jedynie w 2018 roku). Warto dodać, iż na początku ubiegłego roku planowało takie wyjazdy 55% badanych i po raz pierwszy w historii naszych badań faktyczne wyjazdy przewyższyły tak wyraźnie plany z początku roku. Na początku roku 2024 plany wyjazdowe miało blisko dwie trzecie (64%) dorosłych Polaków, a zainteresowanie taką formą wypoczynku wzrosło w porównaniu z poprzednim rokiem o 9 punktów procentowych do poziomu ze stycznia roku 2019 i stycznia roku 2020, czyli okresu tuż przed pandemią COVID-19.

Rośnie popularność zagranicznych wyjazdów turystycznych. Wskazują na to zarówno deklaracje wyjazdów odbytych w roku 2023, jak i plany na ten rok. Turystyka zagraniczna najbardziej rozpowszechniona jest wśród dobrze wykształconej ludności wielkomiejskiej (w ubiegłym roku za granicą przynajmniej przez dwa dni wypoczywała większość badanych z wyższym wykształceniem, zamieszkujących co najmniej stutysięczne miasta).

Opracowała

Barbara Badora

TABELA 1

		Czy w minionym roku 2023 wyjeżdżał(a) Pan(i) w celach wypoczynkowych lub turystycznych na co najmniej 2 dni? Chodzi o wyjazdy z co najmniej jednym noclegiem.			Liczba osób
		Tak	Nie	Trudno powiedzieć/ Odmowa odpowiedzi	
		%	%	%	
Ogółem		61	39	1	1015
Płeć	Mężczyźni	58	41	1	477
	Kobiety	63	37	0	538
Wiek	18–24 lata	65	34	2	96
	25–34	75	25	1	157
	35–44	73	27	0	198
	45–54	65	35	1	166
	55–64	55	45		155
	65 lat i więcej	41	59	0	244
Miejsce zamieszkania	Wieś	48	52	1	418
	Miasto do 19 999	60	40		145
	20 000 – 99 999	64	35	1	198
	100 000 – 499 999	77	23		143
	500 000 i więcej mieszk.	83	16	1	112
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	22	78		144
	Zasadnicze zawodowe	46	53	1	219
	Średnie	66	33	1	364
	Wyższe	84	16		289
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	92	8		151
	Średni personel, technicy	88	12		41
	Pracownicy adm.-biurowi	75	25		70
	Pracownicy usług	75	25	0	67
	Robotnicy wykwalifikowani	50	50	0	115
	Robotnicy niewykwalifik.	51	47	2	45
	Rolnicy	48	52	0	43
	Pracujący na własny rach.	64	31	5	42
	Bezrobotni	32	68		15
	Emeryci	45	55	0	280
	Renciści	21	79		35
	Uczniowie i studenci	76	21	3	44
	Zajmujący się domem i inni	57	43		65
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	83	17		134
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	69	31		118
	sekt. pryw. poza rolnict.	71	28	1	277
	prywatnym gosp. rolnym	47	50	3	50
Dochody na jedną osobę	Do 1499 zł	42	58		98
	Od 1500 zł do 1999 zł	41	59	1	114
	Od 2000 zł do 2999 zł	52	48	0	175
	Od 3000 zł do 3999 zł	68	32		145
	4000 zł i więcej	85	15		186
	Trudno powiedzieć	61	38	1	111
	Odmowa odpowiedzi	60	38	2	187
Ocena własnych war. mater.	Złe	29	71		50
	Średnie	53	46	1	370
	Dobre	68	31	0	595
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	50	50		42
	Raz w tygodniu	58	42	0	344
	1–2 razy w miesiącu	54	45	1	140
	Kilka razy w roku	64	36		241
	W ogóle nie uczestniczy	66	34		235
Poglądy polityczne	Lewica	71	29	0	234
	Centrum	65	34	0	259
	Prawica	55	44	0	367
	Trudno powiedzieć	44	55	1	123

TABELA 2

		Czy w tym roku zamierza Pan(i) wyjechać w celach wypoczynkowych lub turystycznych na co najmniej 2 dni? Chodzi o wyjazdy z co najmniej jednym noclegiem.			Liczba osób
		Tak	Nie	Trudno powiedzieć/ Odmowa odpowiedzi	
		%	%	%	
Ogółem		64	26	10	1015
Płeć	Mężczyźni	66	25	9	477
	Kobiety	62	27	11	538
Wiek	18–24 lata	73	14	13	96
	25–34	77	16	7	157
	35–44	75	13	12	198
	45–54	73	20	7	166
	55–64	55	35	10	155
	65 lat i więcej	42	46	11	244
Miejsce zamieszkania	Wieś	54	36	10	418
	Miasto do 19 999	65	25	10	145
	20 000 – 99 999	66	22	11	198
	100 000 – 499 999	75	15	9	143
	500 000 i więcej mieszk.	80	11	9	112
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	27	61	12	144
	Zasadnicze zawodowe	47	39	14	219
	Średnie	69	20	11	364
	Wyższe	88	7	5	289
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	92	6	2	151
	Średni personel, technicy	87	5	8	41
	Pracownicy adm.-biurowi	88	4	8	70
	Pracownicy usług	80	13	7	67
	Robotnicy wykwalifikowani	63	24	13	115
	Robotnicy niewykwalifik.	60	31	9	45
	Rolnicy	54	41	5	43
	Pracujący na własny rach.	74	13	13	42
	Bezrobotni	29	42	30	15
	Emeryci	43	45	12	280
	Renciści	21	58	20	35
	Uczniowie i studenci	73	9	19	44
	Zajmujący się domem i inni	59	34	8	65
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	85	9	6	134
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	76	13	11	118
	sekt. prywat. poza rolnict.	78	15	7	277
	prywatnym gosp. rolnym	55	38	7	50
Dochody na jedną osobę	Do 1499 zł	42	51	7	98
	Od 1500 zł do 1999 zł	43	46	11	114
	Od 2000 zł do 2999 zł	60	30	9	175
	Od 3000 zł do 3999 zł	71	19	10	145
	4000 zł i więcej	88	8	4	186
	Trudno powiedzieć	60	24	16	111
Odmowa odpowiedzi	63	23	14	187	
Ocena własnych war. mater.	Złe	28	59	13	50
	Średnie	54	31	15	370
	Dobre	73	20	7	595
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	44	44	11	42
	Raz w tygodniu	61	31	9	344
	1–2 razy w miesiącu	58	30	11	140
	Kilka razy w roku	69	19	12	241
	W ogóle nie uczestniczy	69	22	8	235
Poglądy polityczne	Lewica	77	19	4	234
	Centrum	67	22	10	259
	Prawica	57	30	12	367
	Trudno powiedzieć	49	38	14	123